

Van: Toon Toelen <toon.toelen@CAGNET.BE>
Aan: CAGNIEUWSBRIEF@LISTSERV.CC.KULEUVEN.AC.BE
Datum: 05/11/2010 10:18 AM
Bijlagen: image009.jpg (295 kB) image012.jpg (59 kB) image016.jpg (29 kB)
Onderwerp: Vet vee, prijsbeesten en handjeklap... CAG-nieuwsbrief mei-juni 2010

Dit is de tweemaandelijke nieuwsbrief van het Centrum Agrarische Geschiedenis vzw. Indien je deze mail niet meer wenst te ontvangen, klik dan op deze [link](#). Krijg je niets te zien? Surf dan naar [de webversie van deze nieuwsbrief](#).

**Mei-juni
2010**

In dit nummer:

Vet vee, prijsbeesten en handjeklap

Geschiedenis van onze
veejaarmarkten

Vlees, vis, veggie

Wat eten we morgen?

Plantenvoeding, bemestingsadviezen en bodemanalyse in België

Een nieuw project

Sappig verteld

Een nieuw boek

Fake Food

Tentoonstelling te huur

Bibliografie

Jaarlijkse update

In de kijker

Ministry of Food

Agro-erfgoedtelex

Nieuwsflitsen uit het agrarisch
erfgoedveld

Beeldspraak

Landbouwtelling 1929

Beste lezer,

Onze nieuwsbrief bulkt van de letter "v". Het begint al met een verhaal over vet vee en een lessenspakket over vlees, vis en veggie. Verder is er een nieuw project over voeding van planten en een boek met vertelsels van fruitplukkers. We verhuren ook een tentoonstelling over vervalst voedsel. Vervolgens richten we de volgsport op een website uit het Verenigd Koninkrijk en verspreiden erfgoednieuws uit het veld. Om af te sluiten zetten we enkele vernieuwingen op het Virtuele Land in de kijker.

Veel leesplezier!

1. Vet vee, prijsbeesten en handjeklap

Jaarmarkten hebben eeuwenlang een cruciale rol gespeeld in de plattelandseconomie van West-Europa. En de handel in hoevedieren was daarbij stevast een publiekstrekker. Met een kennersblik registreerden de kopers de kwaliteit, het gewicht, het vet- en vleesgehalte. In een

theatraal spel van bod en tegenbod, volgens de oude gebruiken, kwamen ze de verkoopprijs overeen.

Dit verhaal is geschreven door Yves Segers.

[\[Lees het hele verhaal\]](#)

[Afbeelding: CAG, Leuven]

[\(Naar boven\)](#)

2. Vlees, vis, veggie

In februari en maart huisvestten we twee studenten uit de richting voedings- en dieetkunde van de Katholieke Hogeschool Leuven. Liesbeth Renaerts en Maya Ward liepen zeven weken stage bij het educatieve project *Wat eten we morgen?*, een initiatief van Cera en CAG.

In opdracht van hun eindwerk ontwikkelden ze negen lesbundels over vlees, vis en vegetarisme voor de derde graad van het secundair onderwijs. De lespakketten belichten alle facetten van productie over bewerking en bewaring tot bereiding. Na afloop van het eindwerk zullen de lesbundels worden aangeboden via de website www.watetenwemorgen.be.

[\(Naar boven\)](#)

3. Plantenvoeding, bemestingsadviezen en bodemanalyse in België, 20-21ste eeuw

De grondlegger van de wetenschappelijke discipline plantenvoeding en de bodemkundige analyse in Vlaanderen en België is ongetwijfeld professor Jozef Baeyens. Hij richtte aan de Leuvense universiteit de eerste leerstoel voor bodemkunde op en stichtte vervolgens het Bodemkundig Instituut. In 1937 startte Baeyens met het vastleggen van de vruchtbaarheidsnormen voor het Belgische landbouwareaal, wat al snel leidde tot bemestingsadviezen.

De vraag en nood naar deze vorm van toegepast onderzoek was groot en in 1946 richtte Baeyens de Bodemkundige Dienst op als een autonome instelling.

Collega [Hanne De Winter](#) zal in dit nieuwe onderzoeksproject [vier aspecten uit de werking van de Bodemkundige Dienst](#) bestuderen.

[Afbeelding: Bodemkundige Dienst van België]

[\(Naar boven\)](#)

4. Sappig verteld

Nathalie Ceunen verzamelde voor de erfgoedcel en de dienst Toerisme van Sint-Truiden getuigenissen over alle aspecten van de fruitteelt vroeger en nu. Die nemen je mee op ontdekkingsstocht naar de wortels van de fruitsector in Haspengouw, de bekommernissen van de telers, de verwerking tot confituur, sap of stroop...

Sappig verteld

HET VERHAAL ACHTER DE FRUITTELT IN HASPENGOUW

De persoonlijke getuigenissen in dit boek *Sappig verteld* wisselen af met veel uniek en origineel fotomateriaal van de geïnterviewden en met beknopte, historisch onderbouwde en heldere informatie over de Haspengouwse en Sint-Truidense fruitgeschiedenis.

Meer info op cagnet.be

[Afbeelding: Cover van het boek]

[\(Naar boven\)](#)

5. Fake Food

Hoe vaak hoor je niet zeggen “in de goede oude tijd”? Maar was die oude tijd wel zo goed? CAG en SIWE maakten voor Erfgoeddag een mini-tentoonstelling Fake Food over enkele markante gevallen van voedselvervalsingen uit ons collectief geheugen. Ze bestaat uit 13 tekstpanelen en werd opgeluisterd met

karikaturen van Otto Bettmann.

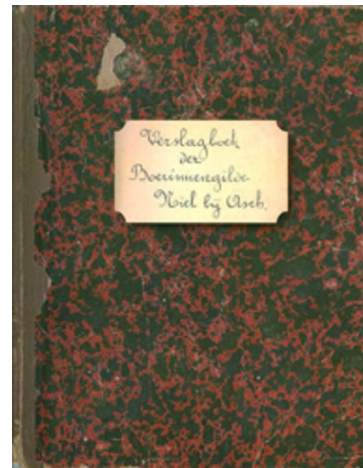
De tentoonstelling wordt voor een prikje te huur aangeboden. De voorwaarden kunnen opgevraagd worden bij toon.toelen@cagnet.be.

[Afbeelding: Paneel over botervervalsingen]

[\(Naar boven\)](#)

6. Bibliografie

De oriënterende bibliografie agrarische en rurale geschiedenis (19de en 20ste eeuw België) op Het Virtuele Land is naar jaarlijkse gewoonte bijgewerkt. Ben je op zoek naar hét naslagwerkwerk over de binnenlandse hopteelt, de professionalisering van het landbouwkrediet, de socio-economische gevolgen van de binnenlandse ruilverkavelingen of over landbouwcoöperaties in Belgisch-Congo? Je vindt in dit instrument een overzicht van de wetenschappelijke literatuur over dit onderwerp.

Voor het gemak van de lezer werden de titels die voor de eerste maal in de lijst voorkomen, apart gemarkeerd. Deze bibliografie werd gerealiseerd door Yves Segers, Leen Van Molle en Bert Woestenborghs.

[\[Bekijk de nieuwe versie\]](#)

[Afbeelding: Berghs B., Verslagboek der boerinnengilde Niel bij Asch. Kessel-Lo, 2009.]

[\(Naar boven\)](#)

7. In de kijker

In deze rubriek zetten we af en toe een interessant boek of een leuke website in de kijker.

Niet alleen in ons land wordt *den Grooten Oorlog* herdacht. In Engeland heeft het Imperial War Museum een knappe tentoonstelling gemaakt over voedsel in tijden van oorlog. Alle info is ook te vinden op de website. Je kan er leuke filmpjes bekijken, oude posters kopen, oorlogsrecepten opsnorren, nalezen hoe de mensen toen hun moestuin moesten aanplanten...

Zie [The Ministry of Food](#).

[Afbeelding: Een meisje brengt het keukenafval naar de gemeentelijke emmer voor varkensvoer te Kingston-upon-Thames in Surrey, 1940]

[\(Naar boven\)](#)

8. Agro-erfgoed telex

Nieuwsflitsen uit het agrarische erfgoedveld:

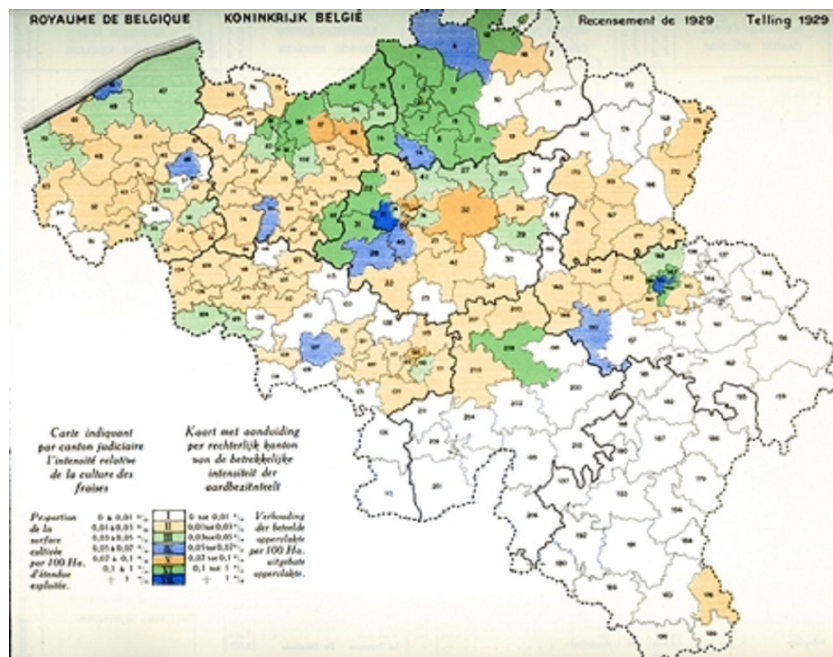
- Ontdek, proef en beleef het Pajottenland tijdens de [Week van het Pajottenland](#) van 8 tot 16 mei.
- De [wandeltocht langs Kesterheide en Lombergbos](#) (Groetjes uit het Pajottenland) is verplaatst naar 23 mei. Ze start nog steeds om 13u30 aan de Paddenbroek in Gooik.
- De [wandeling langs boerderijen in het landschap](#) gaat gewoon door op het eerder aangekondigde tijdstip, op zondag 16 mei en start om 14u aan de kerk van Sint-Pieters-Kapelle bij Herne. Vooraf verplicht inschrijven via 016-32.35.42 of sarah.luyten@cagnet.be
- Van 30 mei tot 26 september 2010 loopt in het Nationaal Jenevermuseum de tentoonstelling [Vrouwentongen & mannenpraat. Volkscafés in Vlaanderen](#) met 160 foto's van Jimmy Kets.
- De deadline voor aanmelding van activiteiten tijdens de [Week van de Smaak](#) is op 31 mei. Naast een gastland (Spanje) en hoofdstad (Aalst) zal er dit jaar ook een centraal thema zijn: moestuinen.
- Het Vlaams Ruraal Netwerk organiseert in 2010 de wedstrijd [Prima Plattelandsproject](#), waarbij gezocht wordt naar de beste plattelandsprojecten en -activiteiten die in het kader van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2007-2013 in Vlaanderen werden/worden uitgevoerd. Uiterste indiendatum is 31 mei.
- Van 5 tot 13 juni is er weer de [Bioweek](#).
- Het Museum van de dorst in de Groote Oorlog zoekt een nieuwe uitbater voor [Mout- & Brouwhuis De Snoek](#) in Alveringem. Mailen naar frank.becuwe@mino.be

Wil je zelf een activiteit aankondigen die te maken heeft met erfgoed en landbouw, platteland of voeding? Stuur je suggestie door naar toon.toelen@cagnet.be.

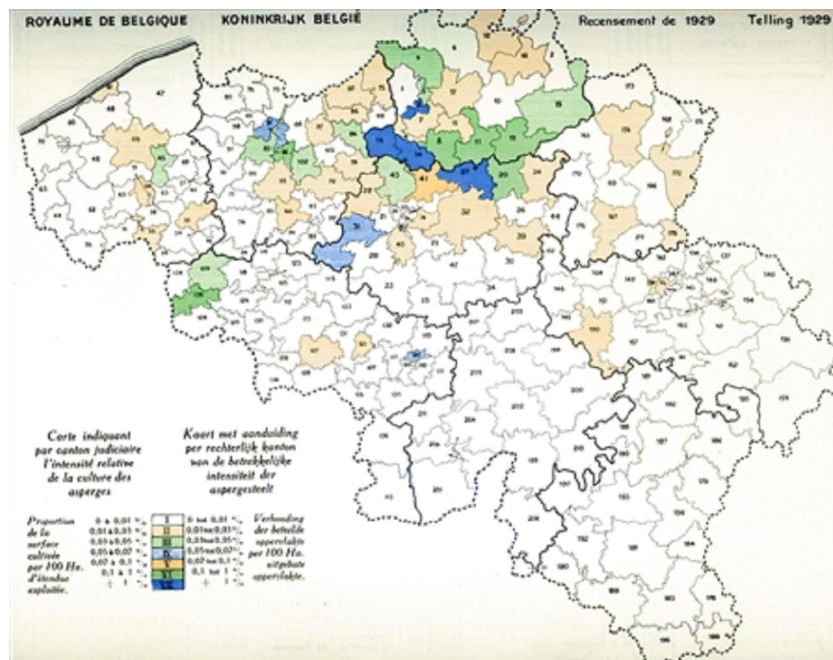
[\(Naar boven\)](#)

9. Beeldspraak

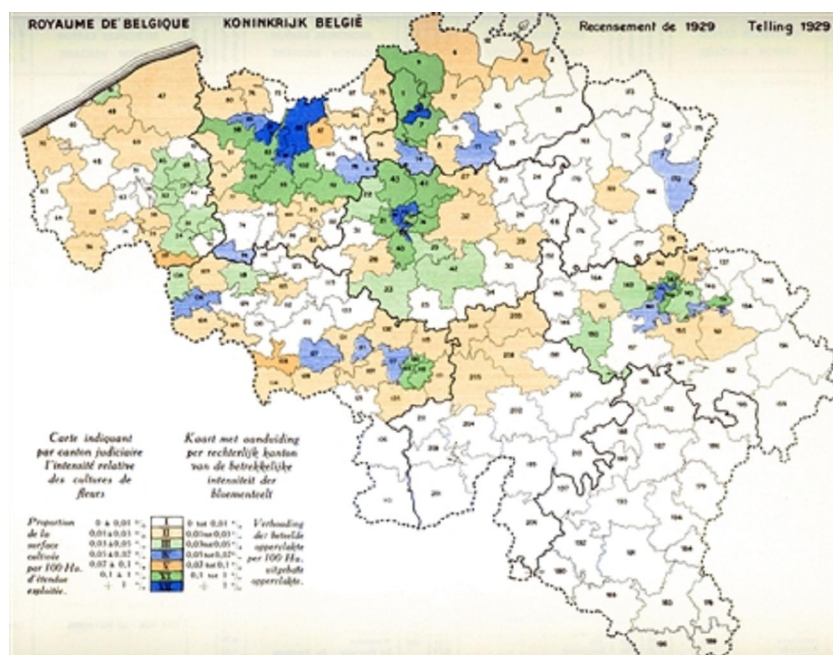
Sinds kort kan je op Het Virtuele Land een prachtige reeks kaarten bekijken uit de [Atlas van de Algemene landbouwtelling van 31 december 1929](#). Dit boek bevat cijfermateriaal die de intensiteit per kanton weergeven van rogge, gerst, haver, graangewassen, paardebonden, droge erwten, vlas, tabak, suikerbieten, chicorei, hop, nijverheidsplanten, voederbieten, wortelen – rapen – voederkolen, late aardappelen, vroege aardappelen, klavers, weiden en boomgaarden, moesplanten in open lucht, moesplanten onder glas, bloemkolen, groene erwten, witloof, asperges, aardbeien, tomaten, bloemen, fruit, boomkwekerijen, nateelten, serreteelt, landbouwpaarden, rundvee, melkkoeien, varkens, geiten, schapen, konijnen, kippen, maïs en maniokmeel, eiwithoudende krachtvoerders, voedermengsels, stikstofmest, fosformest, kaliummest, samengestelde meststoffen, verbeteringsmiddelen, bossen, percentage bossen van particulieren, percentage woeste gronden van particulieren, percentage landbouwuitbatingen in eigen beheer en het percentage vast landbouwpersoneel. In een oogopslag achterhaal je welke teelten typisch zijn voor jouw streek.

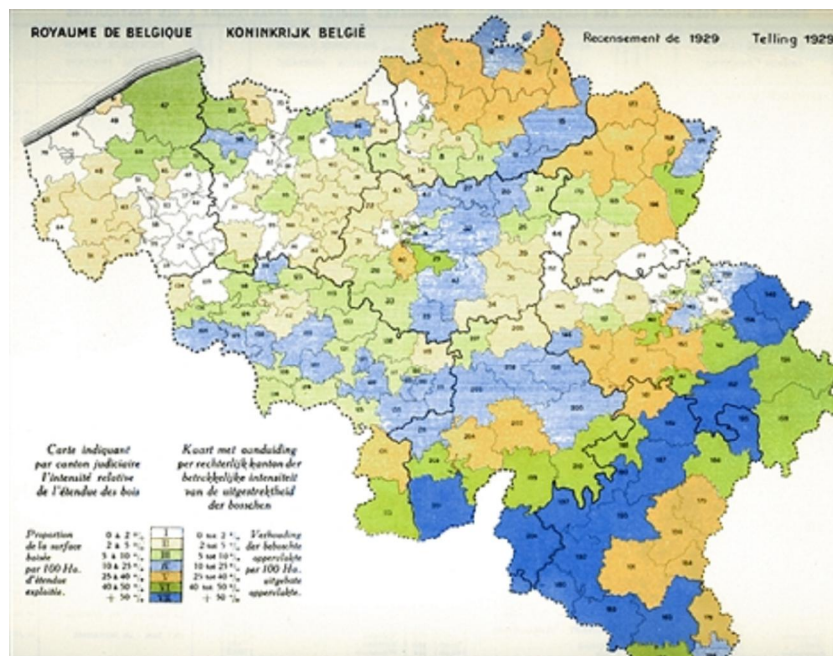
Aardbeien.

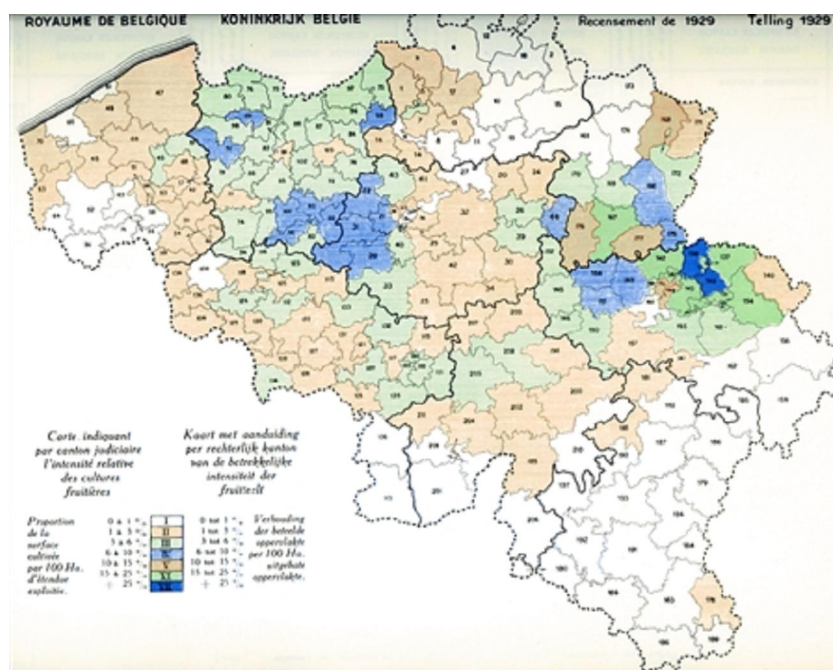
Asperges.

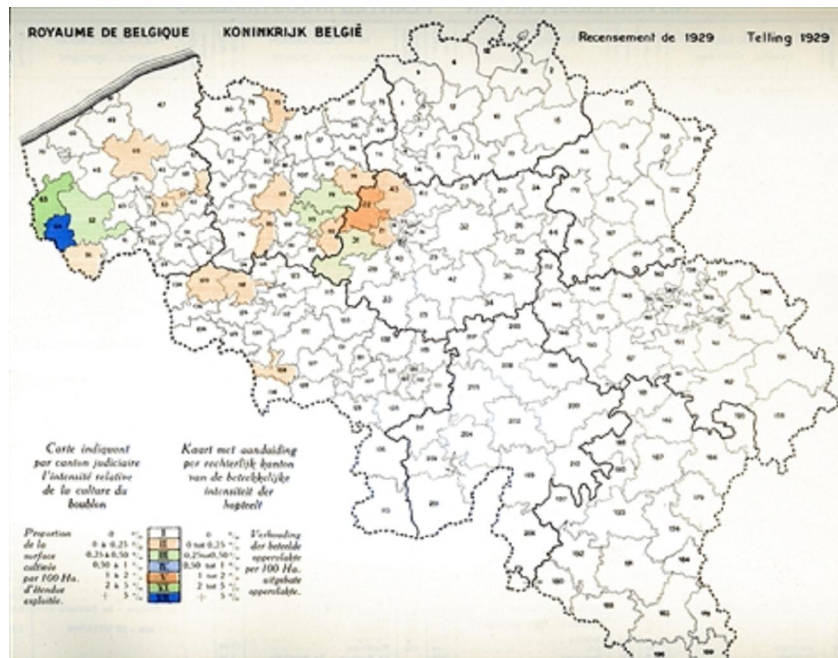
Bloemen.

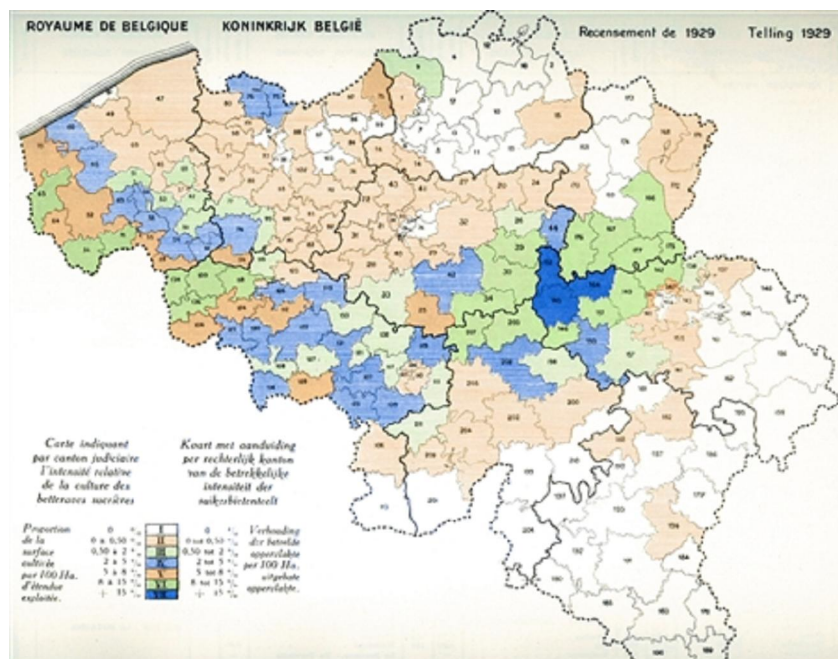
Bossen.

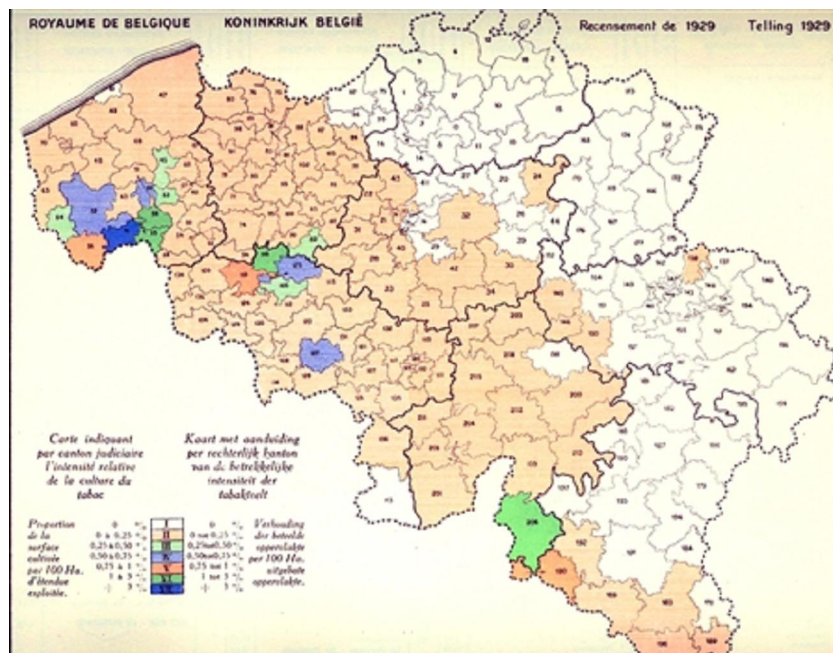
(Steen)fruit.

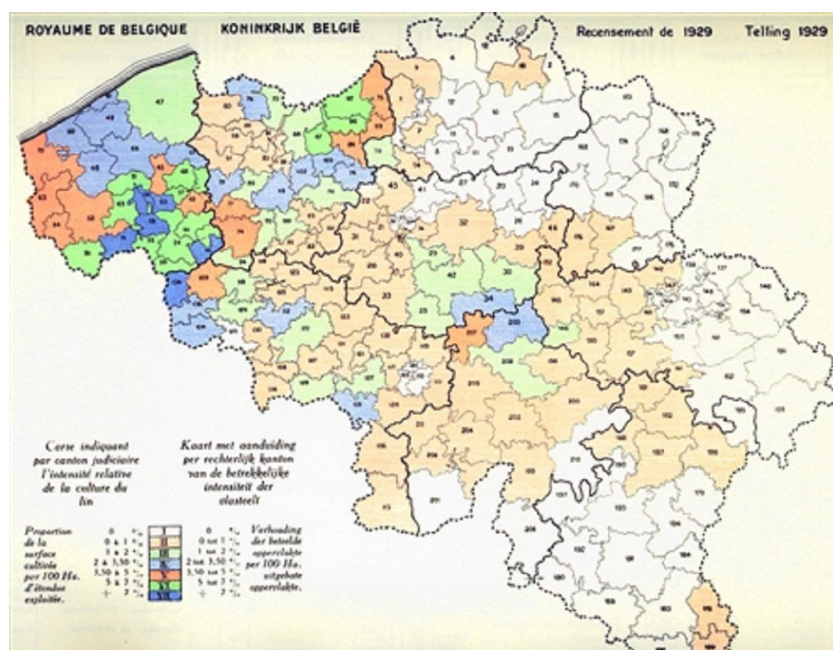
Hop.

Suikerbieten.

Tabak.

Vlas.

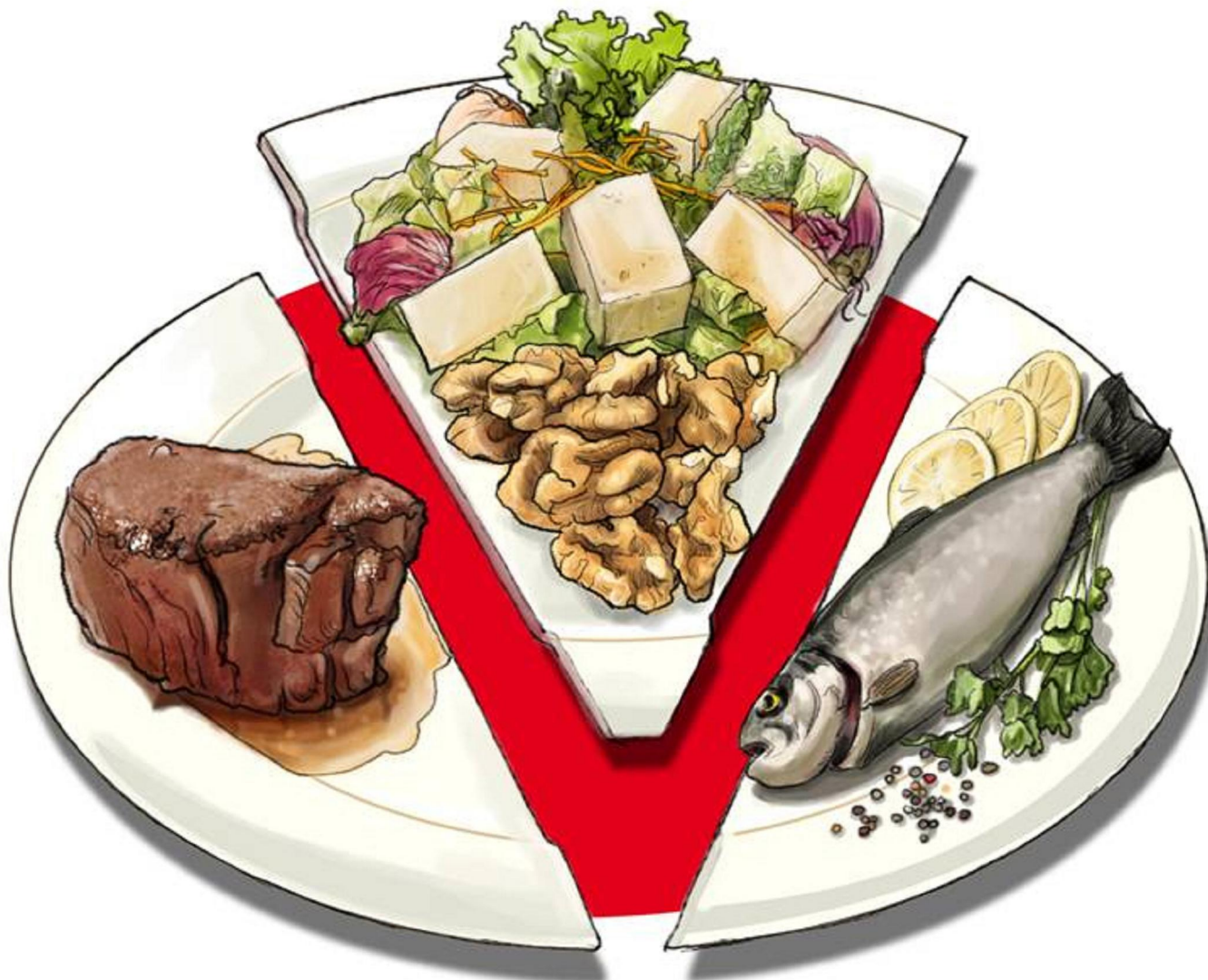

(Naar boven)

Het Centrum Agrarische Geschiedenis kan rekenen op de steun van

© Centrum Agrarische Geschiedenis vzw
tel.: +32 (0)16 32.35.25 - fax: +32 (0)16 32.35.26
contact@cagnet.be - www.cagnet.be

Sappig verteld

HET VERHAAL ACHTER DE FRUITTEUT IN HASPELSOVDE

